

ŻYCIE ŚREDNIOWIECZNEGO MIASTA I WSI

JOANNA WODOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Życie średniowiecznego miasta i wsi

Klasa:

I

Miejsce:

pracownia wyposażona w komputery z dostępem do Internetu dla każdej grupy

Czas:

45 minut

Cele

Cel ogólny: zapoznanie z życiem średniowiecznego miasta i wsi.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poznaje zasady lokacji średniowiecznych miast i wsi oraz przyczyny kolonizacji;
- poszerza swoją wiedzę dotyczącą edukacji lokalnej i regionalnej w zakresie ich średniowiecznych śladów;
- opisuje warunki i codzienność średniowiecznej wsi i miasta z uwzględnieniem zwyczajów ludowych;
- doskonali umiejętności twórcze, współpracuje w grupie;
- analizuje informacje, dokonuje ich przetworzenia i zaprezentowania (SPE).

Środki dydaktyczne:

- mapy przedstawiające średniowieczny układ miast i wsi we własnym regionie;
- teksty z wymienionych poniżej publikacji.

Metody, techniki i formy:

- praca grupowa;
- praca z mapą i tekstem.

Uwagi: Na miesiąc przed lekcją uczniowie zostają podzieleni na grupy. Zadaniem każdej z nich jest zapoznanie się z fragmentem książki:

F. Gies, J. Gies, *Życie w średniowiecznej wsi*, wyd. Znak Horyzont, Kraków 2018:

Grupa I – rozdział *Pojawienie się wsi* (s. 21–40) oraz zebranie informacji na temat początków jednej ze wsi znajdującej się we własnym środowisku lokalnym.

Grupa II – rozdział *Kim byli chłopci* (s. 123–163);

Grupa III – rozdział *Wieś przy pracy* (s. 243–285).

F. Gies, J. Gies, *Życie w średniowiecznym mieście*, wyd. Znak Horyzont, Kraków 2018:

Grupa IV – rozdział *Duże interesy* (s. 167–185);

Grupa V – rozdział *Drobna przedsiębiorczość* (s. 137–163);

Grupa VI – rozdział *Władze miejskie* (s. 331–349).

Ponadto zadaniem grup IV–VI jest zebranie informacji na temat jednego z miast w regionie, lokowanego w czasach średniowiecza. Zespoły umawiają się pomiędzy sobą, aby nie powielić informacji.

Dla ucznia ze SPE nauczyciel przygotowuje instrukcję czytania wg 5 kroków.

Dostosowuje także materiał do przeczytania (w zależności od zaleceń), który może przybrać formę np. skrócenia informacji, przygotowania konspektu, opracowania szablonu notatki z czytanej lektury.

Przebieg lekcji

Część wstępna:

Wyjaśnienie, że zadaniem wcześniej wyznaczonych grup jest przygotowanie prezentacji „Średniowieczne miasto i wieś” z wykorzystaniem dowolnego programu komputerowego.

Grupy wykorzystując swoje prezentacje, przygotowują wystąpienie wsparte wykonanym materiałem. Następnie przedstawiają swoje informacje i udostępniają je pozostałej części klasy jako materiał dydaktyczny z lekcji.

Komentarz metodyczny

Wykonanie zadania na lekcji wymaga wsparcia ze strony nauczyciela w przypadku ucznia ze SPE, np. zainspirowania, zachęcenia, aby przełamywać schematy myślowe i kształtować umiejętności ponadprzedmiotowe poprzez pracę zespołową i przygotowanie informacji (ważne z punktu widzenia rynku pracy). Grupie, w której pracuje uczeń ze SPE można pomóc w ustaleniu roli poszczególnych osób (np. SPE – funkcja sekretarza).

Kryteria sukcesu do pracy grupowej: zachowanie logiki wypowiedzi, trafność przytoczonych przykładów, czytelność przekazu, poprawność językowa.